

ISSN: 1992-6545

تحقیقی مجلہ پنجابی زبان و ادب
شعبہ پنجابی، پنجاب یونیورسٹی

كھوج

(چھپماہی)

جلد 42، شمارہ 1، مسلسل شمارہ نمبر 83..... جولائی - دسمبر 2019ء

مدیر
پروفیسر ڈاکٹر نبیلہ رحمن

نائب مدیر
ڈاکٹر سعادت علی ثاقب

یونیورسٹی اوری اینٹل کالج، لاہور

مقالہ لکھن والیاں لئی اصول تے قاعدے / ہدایتاں

- 1- مقالہ ان چھپیا ہووے تے کسے دوسری تھاں چھپن لئی نہ گھلایا ہووے۔
 - 2- مقالہ ان بیچ پروگرام، 14 فونٹ وچ کمپوز ہووے تے سوٹ تے ہارڈ دوویں طرح گھلایا جاوے۔
 - 3- مقالے دے پہلے صفحے اُتے پیٹھ کھت معلومات ایس ترتیب نال درج ہون:
- مقالہ نگار دا پورا ناں، عہدہ، ادارہ، ڈاک پیٹہ، فون نمبر: دفتر تے موبائل، ای میل پیٹہ، مقالے دے ان چھپے ہون دی آپ گواہی تے دستخط۔
- 4- ہر مقالے دے نال اوس دا انگریزی وچ خلاصہ (Abstract) 100 توں 200 لفظاں وچکار لازم لکھیا ہووے تے اوس خلاصے وچ اوہناں اکھراں پیٹھ لکیر لائی جاوے۔ جیہڑے انٹرنیٹ سرچ لئی اُگھویں یاں خاص (Key words) لئی استعمال ہو سکے۔ گھٹ توں گھٹ 5 اکھراں جیہڑے ہون جیہڑے مقالے دے مختلف پکھاں نوں ظاہر کرن مثلاً جے کوئی مقالہ چڑھدے یا مشرقی پنجاب دے ادب بارے ہے تے لفظ Indian Punjabi Literature پیٹھ لکیر لائی جاوے جے اس وچ کسے خاص شخصیت، ادبی صنف یاں لوک ادب دا ذکر ہووے تے اوس شخصیت، صنف تے لوک ادب دے اوس خاص کھیت پیٹھ لکیر لائی جاوے۔ ایسے طرح مقالہ جیہڑاں سرناویاں نوں پورا اے یاں جس بھی کھیت دا ویرا کردا اے اوہناں دے پیٹھ وی لکیر لائی جاوے جیوں Folk، Social & Political Culture، Colonial، Feminist، وغیرہ
 - 5- مقالے وچ جدوں پہلی وار کسے اہم شخصیت دا ناں آوے تے کمائیاں (بریکھاں) وچ اوس دی تاریخ پیدائش تے تاریخ وفات (موتھے مطابق) درج کیتی جائے۔ جے کر کے حکمران یاں بادشاہ دا ذکر آوے تے اوہدی حاکمی دے سال لکھے جان اتے کسے اہم یاں خاص کتاب دی صورت وچ اوس دا چھپن ورا لکھیا جاوے۔
 - 6- پنجابی توں علاوہ دو جیاں زبانوں وچ شخصیتاں دے ناں یاں کتاباں دے سرناویں کمائیاں وچ انگریزی اکھراں وچ لکھے جان۔
 - 7- حوالیاں، ماخذوں تے کتابیات لئی ”کھوج“ لئی متھے طریقے نوں اپنایا جاوے، مثال دے طور تے:

کتاب دا حوالہ: شریف کنجاہی۔ جگراتے (لاہور: عزیز پبلشرز، 1986ء) 37۔

کتابیات وچ اندراج: کنجاہی، شریف۔ جگراتے۔ لاہور: عزیز پبلشرز، 1986ء

مضمون دا حوالہ: جمیل احمد پال، ڈاکٹر، ”جدید پنجابی نظم نوں شریف کنجاہی دی دین“، کھوج 73 (جولائی۔ دسمبر 2014ء): 12۔

ماخذوں یاں کتابیات وچ اندراج: پال، جمیل احمد، ”جدید پنجابی نظم نوں شریف کنجاہی دی دین“، کھوج 73 (جولائی۔ دسمبر 2014ء) 9-28

Online Sources لئی:

ویب سائٹ دا پورا پیٹہ، اوس توں فائدہ چکن دی تاریخ، جس مضمون دا حوالہ دتا جائے اوس دے سرناویں تے لیکھک دا ناں وی دیو۔

- 8- HEC دی ہدایت مطابق ”کھوج“ وچ مقالہ چھاپن توں پہلاں دو ماہراں کول مخفی تحریری رائے (Blind Review) لئی گھلایا جاندا اے۔ دوواں ماہراں دی مثبت، مخفی رائے دے مطابق ہی مقالے نوں ”کھوج“ وچ شامل کیتا جاندا اے یا نہیں کیتا جاندا۔

آن لائن ویب سائٹ: <http://pu.edu.pk/home/journals/khoj>

انڈیکسنگ ویب سائٹ: <http://tehqqat.org>

حوالیاں لئی مور جانکاری لئی: http://mgrin.ursinus.edu/help/resrch_guides/cit_style_chicago.htm

مدیر: مجلہ کھوج۔ شعبہ پنجابی، پنجاب یونیورسٹی اوری اینٹیل کالج علامہ اقبال کمپس، لاہور (پاکستان)

E-mail: info.punjabi@pu.edu.pk, dr.nabilarehman@gmail.com

Ph&Fax: 042-99210834

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

نعت

ہر کھوٹی تقدیر کھری کر دیون والے
رہ زلدی نوں شاہ پری کر دیون والے
آپے دس کے نعت لکھن دا طور طریقہ
عیب بھری نوں بھاگ بھری کر دیون والے
بخشن والے مینوں کھلیاں پاک فضاواں
قیداں وچوں جان بری کر دیون والے
روح رویاں اوڑاں دے وچ مہکن پیاں
تانگھ تریلاں نال تری کر دیون والے
رُکھ پترے تے رحمت دا مینہ ورسا کے
اوہدی ہر اک شاخ ہری کر دیون والے

(حفیظ تائب)

فہرست

7	مدیر	☆ اداریہ
		<u>کھوج پرکھ:</u>
8	ڈاکٹر ظہیر احمد شفیق	1- ”جپ جی صاحب“ دے اردو ترجمیاں دا ٹکراواں تول
22	شاہدہ تارڑ	2- امین خیال: حیاتی تے پنجابی لئی ادبی خدمتاں
42	خاقان حیدر غازی	3- شاہ حسین دی حیاتی وچ ”شاہ جلال“ دی بھال
53	اکبر علی غازی	4- سیالکوٹ وچ ”قصہ سوئی مہینوال“ دی روایت: اک تحقیقی جائزہ
71	ڈاکٹر محمد حنیف چودھری بطور پنجابی ڈرامہ نگار، سفر نامہ نگار تے سعدیہ حسن	5- محقق: اک جائزہ
		<u>پنجابی زبان و ادب بارے اُردو مقالے:</u>
81	ڈاکٹر بشیر مہدی	5- حضرت میاں محمد بخش صاحب کے آثار و افکار پر ایک نظر
137	ڈاکٹر نسیم اختر	6- تانیثیت (نسائیت) اور مسرت کلاںجوی کی افسانہ نگاری
157	ڈاکٹر ذوالفقار علی / ڈاکٹر شازیہ شیخ	7- موسیقار نیاز حسین کی میڈیا موسیقیاتی خدمات کا تحقیقی جائزہ
		<u>پنجابی زبان و ادب بارے انگریزی مقالے:</u>

1- EXPLORATION OF A MYTH OF ATHENA AS FOUND
IN THE HISTORICAL SOURCES

1

- 1- Prof. Dr. Shahida Manzoor
- 2- Dr. Umaira Hussain Khan

- 2- Gender assignment is rule-governed: A comparative analysis of Punjabi and English 21
1. Azhar Munir Bhatti
 2. Abdul Majid Khan Rana
 3. Sajida Parveen
- 3- AN ACOUSTIC ANALYSIS OF PUNJABI (MAJHI) STOPS CONSONANTS 35
1. Muhammad Nadeem Chohan
 2. Muhammad Asad Habib
 3. Zafar Iqbal Bhatti

اداریہ

”کھوج“ دا سچرا پراگا حاضر اے۔ اپنی ریت مطابق ایس واری کھوج پرکھ دے وکھو وکھرے کھیتراں دے لیکھاں نوں پنجابی، اردو تے انگریزی زبان وچ پیش کرن دا آہر کر رہے آں۔ ہر دور دیاں اپنیاں اوکڑاں سوکھڑاں ہونندیاں نیں۔ سانوں وی HEC ولوں ”اوکڑ دوڑ“ دیاں ساریاں باندھاں اوہناں دے اصولاں مطابق اُلانگھیاں پیندیاں نیں۔ جو ایس وچ دوڑ دے نیں، اوہو جان سکدے نیں۔ مقصد صرف پنجابی زبان و ادب دی بڑھوتری تے کھوج پرکھ دے نویں پکھاں نوں سامنے لیانا اے کہ ’اُتے ایمان رکھن والے‘ قلم تے کلام دے ہر ہر پکھ نوں پرکھدے نیں۔ ایس وی اوہی راہ دے پاندھی آں۔ آہرتے سیوا ساڈی جیون جاچ ہے۔ جو سکھیا سو دھریا.....

..... مدیر